

Nieuwsbrief IVN Eemland

november 2019

Tussen de Wieksloterweg en de wijk Overhees in Soest is een uitbreiding van het natuurgebied Het Soesterveen aangelegd. In het komende nummer van Natuur Nabij een uitgebreid artikel met meer foto's over dit gebied. Foto Piet van Dijk

Natuuragenda Eemland

- **Zaterdag 2 november**, vogeltelling bij elektrisch gemaal aan de Westdijk in Bunschoten, 09.00-10.00 uur, voor iedere geïnteresseerde. Heeft u geen telescoop, dan kunt u meekijken met anderen.
- **Zaterdag 2 november**, nationale Natuurwerkdag, met projecten in Soest (Soesterveen), Baarn (scoutcentrum Buitenzorg en scouting MKWJ) en Bunschoten (natuurgebiedje Zuiderzeekade), aanmelden op www.natuurwerkdag.nl
- **Zondag 10 november**, boerderijenwandeling Laag Hees, start 14.00 uur op parkeerplaats vv Hees, Verlengde Oude Utrechtseweg (nabij de Insingerschool).
- **Zaterdag 23 november**, gratis workshop fruitbomen planten, kinderboerderij De Veenweide, Vedelaarpad 53, 15.00-16.30 uur. Aanmelden via eetbaarsoest@nl
- **Zaterdag 23 november**, notenbomen planten in boomgaard Soestdijk, 11.00-16.00 uur, aanmelden via info@eetbaarsoest.nl
- **Dinsdag 26 november**, Oostbroeklezing over de tuinen van Mien Ruys, 19.30 uur op landgoed Oostbroek in De Bilt, opgeven kan [hier](#).
- **Zaterdag 7 december**, vogeltelling bij elektrisch gemaal aan de Westdijk in Bunschoten, 09.00-10.00 uur, voor iedere geïnteresseerde. Heeft u geen telescoop, dan kunt u meekijken met anderen.
- **Zondag 8 december**, winterwandeling landgoed Groeneveld, 14.00 uur, start voor kasteel Groeneveld.
- **Wandelingen 2020**: zo 12 jan, zo 9 feb, za 7 mrt (vroeg vogels), za 19 apr (weidevogels)

Nieuws IVN

Succesvolle Nacht van de Nacht

- De Nacht van de Nacht is op 26 oktober succesvol en met droog, maar bewolkt weer verlopen. 52 deelnemers liepen onder leiding van zes gidsen door het bos. Onderweg werden ze bijgepraat over het belang van duisternis, kregen ze nachtvinders te zien en kregen ze verhalen te horen over sterren en over de uilen die in het bos voorkwamen. Voor de organisatie van volgend jaar zoeken we een nieuwe organisator, nadat Tanneke Voorintholt dit een aantal jaren voor ons uiterst nauwgezet heeft geregeld.

Vacatures bestuur

- Er komen begin volgend jaar enkele belangrijke bestuursvacatures beschikbaar. Doordat voorzitter Harm Jan Luth en penningmeester Roel van Wijk aftredend zijn en niet meer herkiesbaar, ontstaan er twee vacatures. Daarnaast is de open plek door het vertrek van Dick Nagelhout nog steeds beschikbaar. We zoeken dan ook drie betrokken IVN'ers. Een taakomschrijving van de diverse bestuurstaken is op te vragen bij de secretaris, secretaris@ivn-eeiland.nl.
- Het bestuur wil vooral praktisch en faciliterend bezig zijn. Lange en frequente vergaderingen worden vermeden. Het zwartste scenario is een bestuursloze afdeling, die vanuit Amsterdam wordt geleid...

Vacatures werkgroep communicatie en werkgroep scholen

- De werkgroep communicatie verdient ook versterking om de pr, website, Natuur Nabij, de ALV, de nieuwjaarsreceptie en de vrijwilligersmiddag voor te bereiden. Aanmelden of meer info bij Miriam Kollaard, miriam.kollaard@gmail.com. De werkgroep bestaat momenteel uit Miriam Kollaard, Piet van Dijk en sinds kort ook Fabian Dooijeweerd. Welkom Fabian!
- De werkgroep scholen kan heel goed versterking gebruiken. Vooral jonge aanwas is van harte welkom om de natuurlessen in goede orde te kunnen laten verlopen. Aanmelden graag scholen@ivn-eeiland.nl

Nieuwe data

- Noteer alvast in uw agenda:
 - de nieuwjaarsreceptie wordt gehouden op zaterdag 11 januari 2020, vanaf 15.00 uur.
 - de Algemene Ledenvergadering wordt gehouden op woensdag 25 maart 2020, vanaf 19.30 uur.
 - de Vrijwilligersmiddag wordt gehouden op vrijdag 26 juni 2020.

Museum Soest zoekt opgezette dieren

- Museum Soest wil graag enkele opgezette dieren en vogels ten toon kunnen stellen op de 'natuurzolder'. Wie wat heeft staan en dat wil afstaan, is welkom in het museum. Vul [hier](#) het formulier in.

Marjan Brouwer in Wandelwerkgroep

- De Wandelwerkgroep heeft Marjan Brouwer bereid gevonden een jaar mee te draaien met Tanneke Voorintholt als coördinator om het daarna twee jaar te doen als Tanneke ermee opgehouden is. Maar ze wil dat wel heel graag met een ander doen. Wie?

Oeverzwaluwwand Bunschoten op lokale tv

- Op de lokale tv, de Lokale Omroep Spakenburg, is een interview met Wim Smeets, coördinator van de Werkgroep Bunschoten, verschenen over het onderhoud aan de Vebowand Bunschoten. Er komen meerdere items aan de orde. Het item over de Vebowand begint op ca. 7 minuten. Daarna, op ca. 13 minuten, worden een aantal foto's vertoond van kerkuilen die door Wim deze zomer zijn gemaakt. Het hele bericht staat op <https://youtu.be/ebLur48zGXY>.
- Dit jaar zijn er maar liefst 2000 jonge oeverzwaluwen uit het ei gekomen.

Beleef de natuur

Natuurnieuws

Miljoenen voor natuur provincie

- De provincie Utrecht stelt 17,4 miljoen euro subsidie beschikbaar voor natuur. Het geld is onder meer bedoeld voor de kwaliteitsverbetering van bestaande natuurgebieden, het beheer van bestaande natuurgebieden en het omvormen van landbouwgrond naar natuur. De subsidies zijn in 2020 beschikbaar.
- Natuurinitiatieven die vallen binnen het zogenoemde [Natuurbeheerplan 2020](#) kunnen aanspraak maken op subsidie. De natuurterreinen die met het geld nieuw aangelegd worden, gaan onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Met de subsidie geeft de provincie invulling aan de ambitie om meer natuur te creëren. Ook draagt het bij aan actief soortenbeleid, het actieplan weidevogels en verhoging van de kwaliteit van Natura 2000-gebieden. De natuurmaatregelen beperken onder meer de negatieve gevolgen van de neerslag van stikstof in onze provincie.
- Hiernaast de detailkaart voor onze regio van het Natuurbeheerplan. Alle donkergroene gebieden vallen onder de definitie 'natuur'.

Baarn maakt Groenvisie

- De gemeente Baarn gaat een Groenvisie opstellen voor de bebouwde kom. Hierbij wil wethouder Jannelies Vissers graag de inbreng van inwoners en andere belanghebbenden betrekken. De Groenvisie geeft richting aan hoe de gemeente Baarn komende jaren omgaat met het groen in Baarn. Wat is kenmerkend voor Baarn? Wat moeten we koesteren? En wat kunnen we verbeteren met het groen? Het gaat in de Groenvisie niet om individuele bomen, plantsoenen of situaties, maar om het groen en de groenstructuur in Baarn als geheel.
- Inwoners mogen meedenken kan tijdens de inwonersavond op dinsdag 5 november om 19.00 uur (inloop) in Speeltuinvereniging Oosterkwartier, Dahliastraat 16 in Baarn. De avond start om 19.15 uur. Tijdens de avond wil Vissers met belangstellenden in gesprek over thema's als groenwaarden, biodiversiteit en gezonde leefomgeving. Het wordt een interactieve avond, waarin ruimte is voor gesprek en discussie aan de hand van verschillende themaposters.
- De avond wordt begeleid door het adviesbureau BTL Advies. Uiterlijk om 21.00 uur rondt de wethouder de avond af. De opgehaalde resultaten gebruikt ze voor het opstellen van de groenvisie. Het is de bedoeling dat de visie in het voorjaar van 2020 door de gemeenteraad wordt vastgesteld.

De groene hoofdstructuur van Baarn aan de Ringlaan. Foto Google Maps

Heidecorridor Lizard Lane bijna klaar voor zandhagedis

- De afrondende werkzaamheden voor het project Lizard Lane in Soestduinen zijn in september begonnen. De werkzaamheden bestaan uit plaggen, het maken van grondwallen en het aanbrengen van beplanting. Als de Lizard Lane dit najaar klaar is, is het landschap tussen de Vliegbasis Soesterberg (Paltzerweg) en defensie terrein de Vlasakkers een heidecorridor die geschikt is voor zeldzame dieren als de zandhagedis, vogels en insecten zoals de kommavlinder.
- De corridor krijgt een natuurtype met een hogere natuurwaarde en dat beter past onder de hoogspanningsverbinding. In het provinciaal natuurbeleid en het programma Hart van de Heuvelrug is dit gebied aangewezen als essentiële schakel in het heideherstel. Daarom zijn het afgelopen jaar de bestaande beplanting en bomen onder de TenneT-hoogspanningsverbinding weggehaald en zijn faunapassages aangelegd onder de Van Weerden Poelmanweg, Paltzerweg en Heezerspoor Oostzijde.
- Het Lizard Lane-project is een samenwerking tussen diverse grondeigenaren en belanghebbenden. De grond is in handen van verschillende eigenaren: Bob van den Hoogen, gemeente Soest, Netjes Beheer (golfbaan en appartementen) en Vitens (waterleiding). Verder hebben de eigenaren van de gebieden aan weerszijden zich ook aangesloten. Dat zijn aan de westzijde Utrechts Landschap met Park Vliegbasis Soesterberg en aan de oostzijde het Rijksvastgoedbedrijf met defensie terrein de Vlasakkers.
- De provincie is partner omdat het omvormen van het gebied van bos naar heide past in het provinciaal natuurbeleid en omdat ze eigenaar zijn van de provinciale weg waar de faunapassage onderdoor ligt. Ook heeft de Vlinderstichting meegedacht. Meer informatie over de Lizard Lane: www.vitens.nl/over-water/projecten/lizard-lane

Vliegenzwammen op een heuveltje vol berken op De Stulp in Lage Vuursche. Rechts porseleinzwammen. Foto's PvD en YvdB

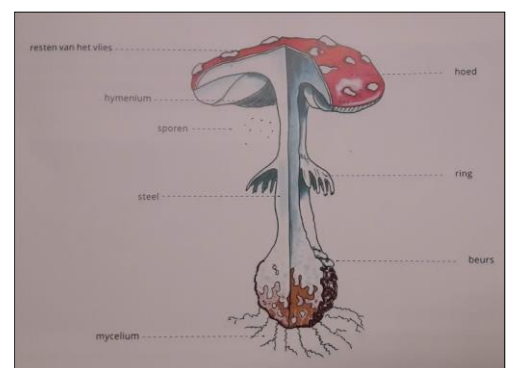
BIOLOGISCH MOMENT

Explosie van paddenstoelen

Was het vorig jaar een armzalig jaar vanwege paddenstoelen door de droogte, dit jaar lijkt de natuur een inhaalslag te hebben gemaakt. Een explosie van paddenstoelen maakte herfstwandelingen tot een feest. Vooral rond De Stulp in Lage Vuursche, en specifiek een klein heuveltje met berken, was het een zee aan paddenstoelen die zelfs ervaren wandelaars en liefhebbers verbaasden.

Het landelijke IVN stuurde elke afdeling een brochure met een korte cursus paddenstoelen. Het is wellicht aan de rand van de paddenstoelenperiode nog leerzaam om even een paar wetenswaardigheden te delen.

- Schimmels vormen een **apart rijk** in de natuur en vallen niet meer onder de planten.
- Schimmels zijn in tegenstelling tot planten **heterotroof**, dus niet zelfvoorzienend in hun voedsel. Ze hebben **geen bladgroenkorrels** in hun cellen en kunnen daarom niet hun eigen voedingsstoffen maken.
- Gisten zijn **eencelligen** in het rijk van de schimmels. Paddenstoelen zijn **meercelligen** in het rijk van de schimmels. Een paddenstoel en een schimmel zijn dus **niet synoniem**. Schimmel en zwam wel.
- Een paddenstoel is het vruchtlichaam van een zwam (vlok) of mycelium, **het eigenlijke organisme**, en daarmee het voortplantingsorgaan van de schimmel, te vergelijken met een appel en een appelboom.
- De sporen van de zwam worden geproduceerd in het **hymenium**, een weefsellaag in de paddenstoel. Je kunt de sporen vergelijken met eicellen of zaadcellen. Dat betekent dat 1 spore 1 set chromosomen bevat.
- Zo'n spore met 1 set chromosomen kan een eenvoudige schimmeldraad vormen. Maar om langdurig te kunnen overleven, zijn er 2 sets chromosomen van verschillend geslacht nodig. De schimmeldraad moet dus **samensmelten** met een andere schimmeldraad die ontstaat uit een andere spore. De samengesmolten schimmeldraden groeien uit tot een netwerk van schimmeldraden en vormen zo een nieuw mycelium.
- Zwammen hebben drie functies: **vriend** (mycorrhiza genoemd), **vijand** (parasiet) of **vuilnisman** (saprofiet). De saprofieten ruimen dood hout op, parasieten tasten zieke of gewone planten aan. De mycorrhiza's nemen bouwstoffen van het organisme maar geen ook bouwstoffen terug en helpt de boom om meer vocht en mineralen op te nemen.
- Een andere indeling van paddenstoelen kan op basis van **opslag van sporen**: plaatjeszwammen (met lamellen), buisjeszwammen, buikzwammen (de hoed scheurt open en de sporen verspreiden zich zoals een aardster) en korstschorszwammen. Dat zijn de meest voorkomende vormen. Er zijn ook nog stekels, knotsen, koralen of bekertjes.
- Ten slotte kun je ze indelen op **spoorvorming**: zakjeszwammen (gisten, morieltjes, truffels) en steeltjeszwammen (champignon, vliegenzwam etc).

De bouw van een paddenstoel. Bron: IVN